

Guía Docente				
Datos Identificativos				2023/24
Asignatura (*)	Fundamentos de avaliación e diagnóstico	Código	652G04010	
Titulación	Grao en Logopedia			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Primeiro	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Psicoloxía			
Coordinación	Duran Bouza, Montserrat	Correo electrónico	montserrat.duran.bouza@udc.es	
Profesorado	Duran Bouza, Montserrat	Correo electrónico	montserrat.duran.bouza@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Esta materia pretende que o estudantado coñeza o proceso de avaliación e diagnóstico, así como identificar e decidir sobre os criterios que deben guiar este proceso. Posto que na avaliación da linguaxe a abordaxe é multidisciplinar; deberán coñecer os instrumentos e técnicas a empregar, pero tamén dispor de información básica acerca de as empregadas por outros profesionais. Para que os alumnos familiarícense con algúns destes procedementos as clases teóricas complementaranse cunha serie de clases prácticas.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A7	Coñecer, recoñecer e discriminar entre a variedade das alteracións: os trastornos específicos do desenvolvemento da linguaxe, trastorno específico da linguaxe, retrasos da linguaxe, trastornos fonéticos e fonolóxicos; os trastornos da comunicación e a linguaxe asociados a déficit auditivos e visuais, o déficit de atención, a deficiencia mental, o trastorno xeneralizado do desenvolvemento, os trastornos do espectro autista, a parálise cerebral infantil e as plurideficiencias; os trastornos específicos da linguaxe escrita; as discalculias; as alteracións no desenvolvemento da linguaxe por privación social e as asociadas a contextos multiculturais e plurilingüismo; os trastornos da fluidez da fala; as afasias e os trastornos asociados; as disartrias; as disfonías; as disglosias; as alteracións da linguaxe no avellentamento e os trastornos dexenerativos; as alteracións da linguaxe e a comunicación en enfermidades mentais; o mutismo e as inhibicións da linguaxe; as alteracións das funcións orais non verbais: deglución atípica, disfagia e alteracións tubáricas.
A8	Coñecer os fundamentos do proceso de avaliación e diagnóstico.
A9	Coñecer e aplicar os modelos, técnicas e instrumentos de avaliación.
A16	Coñecer as características diferenciais da intervención logopédica nos ámbitos familiar, escolar, clínico-sanitario e asistencial.
A22	Saber deseñar, programar e avaliar a actuación logopédica.
A30	Coñecer a actuación profesional e os contornos onde se desenvolve a práctica.
B3	Apreciar as distintas manifestacións da diversidade.
B8	Capacidade de observar e de escoitar de forma activa.
B9	Capacidade de organizar e planificar.
B11	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.
B16	Resolver problemas de forma efectiva.
B21	Tomar decisións con autonomía e responsabilidade.
B24	Traballar en equipo e, de ser o caso, de forma interdisciplinar.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.

Resultados da aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título

Coñecer os fundamentos do proceso de avaliación e diagnóstico.	A8	B8	C3
Coñecer e aplicar os modelos, técnicas e instrumentos de avaliación.	A7 A9		
Coñecer as características diferenciais da intervención logopédica nos ámbitos familiar, escolar, clínico-sanitario e asistencial	A16		
Saber deseñar, programar e avaliar a actuación logopédica.	A22		
Coñecer a actuación profesional e as contornas onde se desenvolve a práctica.	A30		
Apreciar as distintas manifestacións da diversidade.		B3	
Capacidade de observar e de escoitar de forma activa.		B8	
Capacidade de organizar e planificar.		B9	
Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.		B11	
Resolver problemas de forma efectiva.		B16	
Tomar decisións con autonomía e responsabilidade.		B21	
Traballar en equipo e, no seu caso, de forma interdisciplinar.		B24	
Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.			C3
Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.			C7

Contidos	
Temas	Subtemas
I. ASPECTOS CONCEPTUALES	
TEMA 1. Consideracións xerais sobre o proceso de avaliación e diagnóstico	Concepto de avaliación. Obxectivos xerais da avaliación. Modelos de avaliación da linguaxe. Avaliación vs diagnóstico. Avaliación da intervención
Tema 2. Contidos da avaliación da linguaxe	Obxectivos xerais da avaliación da linguaxe. Aspectos básicos a ter en conta na avaliación da linguaxe. A estrutura da linguaxe. Principais métodos de avaliación da linguaxe
II: PROCEDIMIENTOS DE EVALUACIÓN	
Tema 3. Técnicas de recollida de datos: Historia clínica e entrevista	Definición e contido da historia clínica. Definición e contido da entrevista. Técnicas de entrevista. Habilidades para fomentar unha relación de colaboración no proceso de recollida de datos. Utilidade das técnicas de recollida de datos
Tema 4. Observación conductual	Como desenvolver o método de observación. Fiabilidade dos rexistros. Problemas metodolóxicos
Tema 5. Os autoinformes.	Definición de autoinforme. Clases de variables consideradas nos autoinformes. Tipos de autoinforme. Fontes de erro nos autoinformes. Condicións que melloran a exactitude dos autoinformes.
Tema 6. Análise de mostras de linguaxe	Recollida da mostra. Selección dos enunciados. Análise fonolóxico, morfosintáctico e pragmático do contido da mostra.
Tema 7. Pruebas estandarizadas na avaliación da linguaxe	Probas xerais (PLON, BLOC, ELCE, etc.). Probas específicas: Peabody, EPLA, Escalas Batell, etc)
Tema 8. Informe de avaliación	Características do informe de avaliación. Estrutura. Comunicación do informe
III. SESIÓN INTERACTIVAS	

PRÁCTICAS	- Manexo de a historia clínica e da entrevista - Construción de sistemas de rexistro para a observación de condutas, emprego de os mesmos e cálculo de a fiabilidade das observacións - Elaboración de auto-rexistros de face a a obtención de información tras a presentación de varios casos clínicos. Ademais de utilización de diversos cuestionarios, inventarios e escalas de face a valorar as características de os mesmos, así como as posibles diferenzas e similitudes - Análise de mostras de linguaxe - Aplicación de procedementos estandarizados de avaliación da linguaxe - Elaboración do informe de avaliación

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A7 A8 B11	16	32	48
Actividades iniciais	B8 B9	2	5	7
Presentación oral	B16 B24	1	3	4
Proba obxectiva	A7 A8	1	6	7
Traballos tutelados	A7 A8 A9 B3 B21 C7	12	30	42
Obradoiro	A9 A16 A22 A30 C3	10	25	35
Atención personalizada		7	0	7

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	A profesora presentará ao estudantado os aspectos centrais dos temas do programa. No caso das prácticas explicará en qué consisten as técnicas e procedementos cos que se traballará en pequeno grupo
Actividades iniciais	Técnica de dinámica de grupos que ten como obxectivo axudar a desenvolver a perspectiva social e a empatía mediante a representación de diferentes papeis dentro de situacións conflitivas onde interveñen diferentes posturas que teñen que ser combinadas. Utilízase para traballar as relacións interpersoais, o comportamento, os valores e as actitudes.
Presentación oral	Os/as estudantes deberán facer unha breve presentación oral (en torno a 10-15min) do proceso de avaliación e diagnóstico seguido no caso elexido para traballar os temas 6, 7 e 8 do programa
Proba obxectiva	Examen tipo test de resposta múltiple
Traballos tutelados	Baixo a tutela da profesora os/as estudantes terán que elaborar un informe de avaliación tras a aplicación de varias probas de avaliación da linguaxe.
Obradoiro	Os/as estudantes poderán realizar diversas metodoloxías/probas (exposicións, simulacións, debates, solución de problemas, prácticas guiadas, exercicios, etc) a través da que o alumnado desenvolve tarefas eminentemente prácticas sobre temas relacionados coa avaliación da linguaxe, co apoio e supervisión do profesorado

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición

Actividades iniciais	Cada estudante terá que realizar ao menos unha titoría planificada obrigatoria na que poderá presentar as súas dúbidas sobre a materia, o estado dos traballos e lecturas previstos e as dificultades xerais que está tendo no seguimento da materia.
Obradoiro	
Traballos tutelados	Estas titorías obrigatorias poderán ser individuais ou en pequeno grupo e serán complementarias coas titorías baixo demanda que se poidan producir ao longo do curso.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Presentación oral	B16 B24	A exposición do traballo tutelado terase en conta de xeito individual en caso de que o traballo se faga en grupo.	10
Obradoiro	A9 A16 A22 A30 C3	A asistencia e presentación dos traballos derivados das clases interactivas contará ata un máximo dun 20% da nota global	20
Proba obxectiva	A7 A8	Os/as estudantes deberán superar un examen tipo test de resposta múltiple	30
Traballos tutelados	A7 A8 A9 B3 B21 C7	Os/as estudantes deberán presentar un informe de avaliación individual despois de levar a cabo unha avaliación do desenvolvemento da linguaxe dun neno/a	40

Observacións avaliación
Para aprobar a materia será requisito imprescindible superar cunha calificación do 50% cada unha das catro metodoloxías empregadas na avaliación. En caso de suspenso a calificación máxima será de 4.   Na aplicación da "Norma que regula o réximen de dedicación ao estudo dos estudantes de grao na UDC" (aprobada en Consello de Goberno de 29 de maio de 2012), os alumnos aos que lle fora recoñecido a condición de estudantes a tempo parcial e a correspondente dispensa académica, quedarán eximidos da obrigatoriedade de asistencia as sesións interactivas; nenbargantes, estes alumnos deberán entregar os correspondentes informes e traballos na data establecida.   Respecto ao Fraude Académico e atendendo a modificación do artigo 11, apartado 4 b), do Regulamento disciplinar do estudantado da UDC: "Cualificación de suspenso na convocatoria en que se cometa a falta e respecto da materia en que se cometese: o/a estudante será cualificado con ?suspenso? (nota numérica 0) na convocatoria correspondente do curso académico, tanto se a comisión da falta se produce na primeira oportunidade como na segunda. Para isto, procederase a modificar a súa cualificación na acta de primeira oportunidade, se fose necesario"

Fontes de información	
Bibliografía básica	A profesora facilitará bibliografía específica para cada un dos temas do programa
Bibliografía complementaria	

Recomendacións
Materias que se recomenda ter cursado previamente
Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Materias que continúan o temario
Observacións
Recoméndase elixir a impresión a dobre cara na entrega de traballos. Débese facer un uso sostible dos recursos e a prevención de impactos negativos sobre o medio natural. Débese ter en conta a importancia dos principios éticos relacionados cos valores da sosenibilidade nos comportamentos persoais e profesionais.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías

